

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/79/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200051
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200051.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: Bc. Q. W., narodená XX. júna XXXX, bytom v E. č. XX, proti žalovanému: L. práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 19. januára 2017, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/2100/Chr, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2018, č. k. 44Sa/8/2017-113, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 19. januára 2017, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/2100/Chr a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 26. augusta 2016, číslo: DS2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2015/29086-0088, ktorým podľa § 37 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na úpravu rodinného domu - úpravu kúpeľne.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 11 ods. 1 - 16, § 37 ods. 1, 2 zákona č. 447/2008 Z.z., § 46 a § 47 ods. 1, 3 Správneho

poriadku a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné.

3. Krajský súd mal preukázané, že žalovaný správny orgán vychádzal pri svojom rozhodovaní z komplexného posudku z 30. novembra 2015, číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2015/7288, pričom v tomto posudku skonštatoval, že žalobkyňa sa považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak nie je odkázaná na bezbariérovú úpravu rodinného domu - úpravu kúpeľne, a to z dôvodu, že pri úkonoch spojených s vykonaním hygieny žalobkyni musí pomáhať asistent, respektíve rodinný príslušník a úprava rodinného domu - kúpeľne by v danom prípade nič neriešila. Z toho dôvodu nebol navrhnutý žalobkyni peňažný príspevok na úpravu kúpeľne. Dodal, že uvedený komplexný posudok je aj súčasťou odôvodnenia žalovaného, pričom v predmetnom rozhodnutí absentuje skutočnosť, prečo nebol žalobkyni priznaný príspevok na úpravu kúpeľne, respektíve prečo bola jej žiadosť zamietnutá. Podstatou odôvodnenia rozhodovania žalovaného, ktorý potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu je, že žalobkyňa nie je odkázaná na bezbariérovú úpravu kúpeľne, lebo pri úkonoch spojených s hygienou jej musí aj tak pomáhať iná osoba, buď asistent alebo rodinný príslušník. Žalovaný vo svojom rozhodnutí upriamil svoju pozornosť výhradne na zmenu v kúpeľni žalobkyne spočívajúcej vo výmene vane za sprchovací kút, pričom sa vôbec nezaoberal námietkou, ktorú vzniesla žalobkyňa, že je potrebné, aby sa najskôr do tejto kúpeľne dostala a prekonala tak prvú bariéru, ktorou je úzky vchod do kúpeľne, nakoľko žalobkyňa sa na invalidnom vozíku, na ktorý je odkázaná cez tento vchod do kúpeľne nedostane. Žalovaný teda vôbec nevyhodnotil skutočnosť, že žalobkyňa predložila plán odstránenia bezbariérovosti, na ktorom poukázala, že za súčasného stavu nie je možné, aby sa na invalidnom vozíku dostala do kúpeľne, pretože jej to neumožňuje úzky vchod do tejto miestnosti. Tento argument je z hľadiska posudzovania bezbariérovosti zásadný, pretože je rozdiel, či žalobkyňa bude jej asistent, alebo rodinný príslušník prenášať cez úzke dvere kúpeľne, t.j. z inej miestnosti do kúpeľne, alebo tento pomocný úkon vykoná priamo v kúpeľni. Žalovaný a ani prvostupňový správny orgán na túto skutočnosť nijako vo svojich rozhodnutiach nereagovali a len jednoducho konštatovali, že žalobkyňa je schopná premiestniť sa do vane za pomoci asistenta. Je nesporné, že hoci žalovaný konštatuje, že žalobkyňa je schopná za pomoci inej osoby dostať sa do vane, bude tento úkon určite náročnejší nielen pre samotnú žalobkyňu, ale aj pre osobu asistenta, ktorá pomáha žalobkyni dostať sa do vane. Táto prekážka je odstrániteľná, ak by mala žalobkyňa sprchovací kút. Už aj z laického pohľadu je zrejmé, že žalobkyňa môže svoju hygienu vykonávať s menšími ťažkosťami, ak sa bude priamo z invalidného vozíka presúvať priamo do sprchovacieho kúta, ako keď bude musieť byť umiestňovaná do vane za pomoci inej osoby, nehovoriac o lepšej manipulácii a pohyblivosti žalobkyne na invalidnom vozíku v priestoroch kúpeľne, kde sa nachádza sprchovací kút. Krajský súd ďalej zdôraznil, že pri vydávaní rozhodnutí zo strany správnych orgánov musí byť rešpektovaná aj ľudská dôstojnosť žalobkyne, ktorá v sebe zahŕňa vytváranie podmienok pre kvalitný život osobám, ktoré sú ťažko zdravotne postihnuté. Povinnosťou orgánov verejnej správy pôsobiacich na úseku zdravotníctva a sociálnej politiky je pri rozhodovaní o nárokoch jednotlivcov postupovať citlivo u osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, aby sa tieto osoby čo najlepšie začlenili do bežného spoločenského života a vytvárali im podmienky, ktoré aspoň čiastočne zmiernujú a odstraňujú rozdiely, ktoré majú títo občania z titulu svojho zdravotného postihnutia v každodennom živote.

4. Krajský súd preto považoval rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu za nedostatočne odôvodnené, nakoľko oba správne orgány upriamili svoju pozornosť len na otázku úpravy kúpeľne spočívajúcej vo výmene vane za sprchovací kút, pričom sa vôbec nezaoberali otázkou prekonávania bariér žalobkyne tak ako to uviedla žalobkyňa vo svojich námietkach proti uvedeným rozhodnutiam, keď poukazovala, že problémy bezbariérovosti treba riešiť aj tým, že bude upravený vchod do predmetnej kúpeľne, nakoľko pomocou invalidného vozíka sa do tejto kúpeľne nedostane cez úzky vchod, ktorý táto kúpeľňa má.

5. Vzhľadom na tieto dôvody, krajský súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a vrátení veci žalovanému na ďalšie konanie.

6. O trovách konania rozhodol súd tak, že procesne úspešnej žalobkyni priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania podľa § 167 ods. 1 SSP.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Uviedol, že v súdnom konaní bolo žalovaným v napadnutom rozhodnutí preukázané, že žalobkyňa v čase posudzovania, podľa zdokumentovaných lekárskeho správ, zvláda chôdzu v interiéri 4-kolesovým chodítkom, alebo s pomocou druhej osoby, asistenta. Nebolo u žalobkyni zdokumentované také obmedzenie pohyblivosti na dolných končatinách, ktoré by jej znemožňovalo prekročiť prah dverí, ktorý je obvykle do výšky niekoľko centimetrov. Podľa vlastného vyjadrenia žalobkyne, pri osobnom pohovore s posudkovým lekárom žalovaného bola schopná vstať z vozíka pred miestnosťou WC a za pomoci inej fyzickej osoby sa premiestniť na WC a vykonať tam potrebu. V danom prípade sa jedná o podobný pohybový úkon ako v prípade premiestnenia sa do kúpeľne. Krajský súd záver o tom, že žalobkyňa bola schopná premiestniť sa do kúpeľne za pomoci druhej osoby (asistenta) akceptoval. K záveru krajského súdu, že je nesporné, že hoci žalovaný konštatuje, že žalobkyňa je schopná za pomoci inej osoby dostať sa do vane, bude tento úkon určite náročnejší nielen pre samotnú žalobkyňu, ale aj pre osobu asistenta, ktorá pomáha žalobkyni dostať sa do vane, táto prekážka je odstrániteľná, ak by mala žalobkyňa sprchovací kút, už aj z laického pohľadu je zrejmé, že žalobkyňa môže svoju hygienu vykonávať s menšími ťažkosťami, ak sa bude priamo z invalidného vozíka presúvať priamo do sprchovacieho kúta, ako keď bude musieť byť umiestňovaná do vane za pomoci inej osoby, nehovoriac o lepšej manipulácii a pohyblivosti žalobkyne na invalidnom vozíku v priestoroch kúpeľne, kde sa nachádza sprchovací kút, žalovaný uviedol, že z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že pri hygiene u žalobkyni je vhodné použiť okrem pomoci inej osoby aj zdravotnícke pomôcky, ktoré pomáhajú pri vchádzaní do vane a z vane, za pomoci ktorých sa eliminujú problémy so sprchovaním a kúpeľom vo vani. Zdravotnícke pomôcky sa poskytujú z príslušnej zdravotnej poisťovne, pričom sa jedná napríklad o zdvíhacie zariadenia, madlá, otočnú sedačku a pod.

10. Žalovaný ďalej uvádzal, že na základe vyhodnotenia funkčného stavu žalobkyne so schopnosťou mobility v interiéri, žalobkyňa nebola v čase vydania napadnutého rozhodnutia odkázaná na úpravu kúpeľne, pretože nemala objektivizované také funkčné obmedzenie pohyblivosti, ktoré by vyžadovalo úpravu kúpeľne, teda aj dverí. V napadnutom rozhodnutí bolo preukázané, že žalobkyňa bola schopná premiestňovania v interiéri, a preto nepotrebovala k preprave do kúpeľne mechanický invalidný vozík. Požadovaným spôsobom úpravy kúpeľne by teda nebola odstránená žiadna bariéra, nakoľko žalobkyňa bola s pomocou osobného asistenta schopná sa premiestniť do kúpeľne.

11. V zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. pre navrhnutie peňažného príspevku na úpravu rodinného domu je rozhodujúce vyjadrenie posudkového lekára, či je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na požadovanú úpravu rodinného domu. Vyjadrenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sú subjektívne, posúdenie odkázanosti na peňažný príspevok objektivizuje posudkový lekár na základe odborných lekárskeho nálezov. Z postavenia posudkového lekára vyplýva jeho oprávnenosť posúdiť zdravotný stav občana vo všetkých aspektoch a súvislostiach a to tak, aby nepochybil v medicínskej zložke (objektívizácia rozsahu a závažnosti funkčnej poruchy, dynamika vývoja zdravotného postihnutia, vzájomný a výsledný dopad jednotlivých zdravotných postihnutí na sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia). Posudkový lekár musí vykonávať lekársku posudkovú činnosť v medziach zákona č. 447/2008 Z.z. a na podklade odborných lekárskeho nálezov, v ktorých lekári špecialisti zdokumentujú objektívne a úplné vyšetrenie zdravotného stavu pacienta, musí presne, úplne a spoľahlivo zhodnotiť zdravotný stav na účely kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia. Posudkový lekár je jediný, kto má odborné kvalifikačné predpoklady pre posúdenie obsahovej totožnosti lekárskeho

nálezov. Je odborne spôsobilý zhodnotiť odkázanosť podľa predloženej zdravotnej dokumentácie a odborných lekárskeho nálezov.

12. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti, žalovaný zastáva názor, že krajský súd v rozpore s preukázanými skutočnosťami v napadnutom rozhodnutí dospel k nesprávnemu záveru, že žalovaný sa mal zaoberať námietkou žalobkyne, že je potrebné, aby sa najskôr do kúpeľne dostala a prekonala tak prvú bariéru, ktorou je úzky vchod do kúpeľne, nakoľko sa na invalidnom vozíku, na ktorý je odkázaná, cez tento vchod do kúpeľne nedostala. Bolo preukázané, že žalobkyňa je schopná s pomocou inej fyzickej osoby, alebo rodinného príslušníka sa premiestniť do kúpeľne a urobiť si hygienu. Tiež nebolo preukázané, že by sa žalobkyňa do kúpeľne premiestňovala prenášaním inou fyzickou osobou, alebo rodinným príslušníkom, preto nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel krajský súd k záveru, že žalobkyňa je prenášaná. Tento záver je aj v priamom rozpore s napadnutým rozhodnutím, ale aj odôvodnením v samotnom rozsudku, v ktorom je presne popísaný spôsob premiestňovania žalobkyne pri osobnej hygiene. Keďže bolo preukázané, že žalobkyňa je schopná premiestniť sa do kúpeľne, nebol zo strany žalovaného ani dôvod, aby posudzoval žalobkyňou predložený plán úpravy kúpeľne, a teda ani úpravy kúpeľňových dverí.

13. Záverom žalovaný uviedol, že rozhodnutím z 20. januára 2016 priznal žalobkyňi peňažný príspevok na osobnú asistenciu vo výške 3.728,76 eur, čo zodpovedá ročnému rozsahu 1.351 hodín osobnej asistencie. Voči tomuto rozhodnutiu sa žalobkyňa odvolala, odvolací správny orgán napadnuté rozhodnutie potvrdil. Krajský súd v Trnave následne žalobkyňou podanú žalobu zamietol. Žalobkyňa podala voči rozsudku kasačnú sťažnosť. V tejto súvislosti žalovaný uvádza, že žalobkyňa do konania o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu predložila vlastný návrh „Rozsah hodín osobnej asistencie na kalendárny rok“. Z neho je zrejmé, že žalobkyňa žiadala na poskytnutie osobnej asistencie pri osobnej hygiene (kúpanie, umývanie, vyprázdňovanie denne 1 hod. 10 min.) z čoho je zrejmé, že žalobkyňa je schopná vykonávať osobnú hygienu za pomoci osobného asistenta.

14. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

15. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadrila podaním z 28. apríla 2018.

16. Vo vyjadrení uviedla, že už viac ako deväť rokov je neschopná chôdze a už siedmy rok je na invalidnom vozíku, pričom správne orgány jej doteraz nepriznali asistenta. Nie je zrejmé ani to, čo považuje žalovaný za čas posudzovania, nakoľko počas siedmich rokov, odkedy čaká na bezbariérovú kúpeľňu, mnohokrát s iným záverom, pritom tvrdili, že zdravotný stav je nezmenený a vydali aj približne 16 komplexných posudkov. V bariérovom byte má značné problémy s prekonaním prekážok s invalidným vozíkom, dvere na WC majú šírku 59 cm, a teda nedokáže v žiadnom prípade prejsť s invalidným vozíkom, a aj keby mala širšie dvere a s vozíkom by cez dvere prešla, miestnosť WC je tak malá, že je tam problém sa otočiť aj pre zdravého človeka, nie tam vojsť a mechanickým vozíkom. Túto skutočnosť žalovaný veľmi dobre pozná, nakoľko počas šetrenia mali možnosť vidieť podmienky a prekážky, ktoré musí žalobkyňa dennodenne s pomocou prekonávať. Nezohľadnili tiež lekárske správy a ani to, že často má zlé obdobia, keď má problémy s presunom, a preto bezbariérový byt je nevyhnutnosťou. S vyjadrením žalovaného, podľa ktorého je vhodné použiť aj zdravotné pomôcky, ktoré umožňujú dostať sa do vane vyjadrila nesúhlas, jedná sa o neexistujúce pomôcky, ktoré sa do malej a úzkej kúpeľne nezmestia. Tiež nebola zohľadnená skutočnosť, že samotné dvere tvoria bariéru, k umývadlu sa nedostane z dôvodu úzkeho priestoru vedľa vane, do vane ju dostanú len dve osoby, lebo ju sprchujú vedľa vane s tým, že navyše jej kúpanie zo zdravotných dôvodov nevyhovuje. K tvrdeniu žalovaného, že u žalobkyne nebolo objektivizované funkčné obmedzenie pohyblivosti, ktoré by vyžadovalo úpravu kúpeľne a dverí uviedla, že z predložených lekárskeho nálezov je jednoznačné ťažké postihnutie, spastická paraparéza, atrofia svalov, atď., pričom sám žalovaný tvrdil, že sa žalobkyňa nedokáže aktívne hýbať rukami a nohami, má veľmi ťažké postihnutie s tým, že sa žalovaný tiež vyjadril, že nie schopná ovládať kolená, atď. Ďalej uvádzala, že posudkový lekár najprv v roku 2010 uznal ťažkú

diagnózu s tým, že nebola potrebná ani kontrola, nakoľko sa jednalo o trvalý stav, následne o štyri mesiace už tvrdil pravý opak s tým, že nerešpektoval predložené lekárske nálezy, urobil si svoje vlastné a ničím nepodložené závery. K tvrdeniu žalovaného v súvislosti s uplatneným peňažným príspevkom na osobnú asistenciu, v rámci ktorého žiada na osobnú hygienu 1 hod. 10 minút denne s tým, že keď žiada toľko minút, nepotrebuje upraviť kúpeľňu uviedla, že nakoľko čaká ôsmy rok na schválenie bezbariérovosti kúpeľne a dodnes má iba bariérovú kúpeľňu, kam sa vôbec nedostane bez pomoci a z dôvodu bariér k jednotlivým úkonom potrebuje oveľa väčšiu pomoc. Avšak aj vtedy, ak bude mať bezbariérovú kúpeľňu, bude potrebovať pomoc asistenta v kúpeľni, ale logicky to nebude taká záťaž pre samotného asistenta, a asistenta jej bude môcť robiť aj jedna osoba, ktorá bude môcť vyvíjať menšie úsilie k tomu, aby žalobkyňu dostal pod sprchu. Dodala, že jej požiadavky na pomoc asistenta sú úplne reálne a z dôvodu postihnutia na jednotlivé úkony potrebuje viac času, ako osoby bez postihnutia. Záverom žalobkyňa uviedla, že takýmto konaním správnych orgánov sú porušené základné ľudské práva, právo na dôstojný život, právo na integráciu do spoločnosti a právo na rovnaké zaobchádzanie. Správne orgány žalobkyňu bezdôvodne roky šikanujú a nadmerne byrokratizujú, jedná sa o osobnú pomstu a urobia všetko preto, aby žalobkyňu úplne vyčlenili zo spoločnosti napriek úsiliu integrovať sa a žiť dôstojný a podobný život ako majú občania bez zdravotného postihnutia.

IV.

17. K vyjadreniu žalobkyne sa podaním z 5. júna 2018 vyjadril žalovaný.

18. Uviedol, že zo spisovej dokumentácie je zrejmé, že žalobkyňa (podľa vlastných slov) bola schopná vstať z vozíka pred miestnosťou s WC a za pomoci inej fyzickej osoby sa premiestniť na WC a vykonať tam potrebu.

19. Tvrdenie žalobkyne, že jej žalovaný odmieta priznať peňažný príspevok na osobnú asistenciu považoval za zavádzajúce, keďže žalobkyňi bol priznaný peňažný príspevok od 1. októbra 2013 v rozsahu 1.351 hodín za rok. Príspevok bol stanovený na základe žalobkyňou predloženej zdravotnej dokumentácie a osobného pohovoru. Žalobkyňa aj napriek právoplatnému rozhodnutiu o priznaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu, tento z vlastnej vôle nepoberá, teda je schopná všetky činnosti vykonávať bez osobného asistenta.

V.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

21. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v

sociálnych veciach;

25. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

26. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny;

27. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

28. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

29. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

30. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z 19. januára 2017, Číslo: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/2100/Chr a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda z 26. augusta 2016, číslo: DS2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2015/29086-0088, ktorým podľa § 37 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. nevyhovel žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na úpravu rodinného domu - úpravu kúpeľne.

31. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

32. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2)

33. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

34. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nález na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky nález"), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

35. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z., ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach

kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

36. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z.z. posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

37. Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z.z. výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje

- a/ mieru funkčnej poruchy,
- b/ vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c/ sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
- d/ návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
- e/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
- f/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí,
- g/ termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
- h/ odôvodnenie komplexného posudku.

39. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumieť sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok podľa prvej vety možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Peňažný príspevok podľa prvej vety nemožno poskytnúť na odstránenie alebo prekonanie bariér, ktoré možno prekonať použitím pomôcok, ktoré možno poskytnúť alebo zapožičať na základe verejného zdravotného poistenia. 37) (zákon č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov)

40. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. za úpravu bytu sa považuje aj úprava vstupu do bytového domu, úprava prístupu do bytu a úprava prístupu k výťahu. Za úpravu rodinného domu sa považuje aj úprava vstupu do rodinného domu a úprava prístupu do rodinného domu. Za úpravu garáže sa považuje aj úprava vstupu do garáže a úprava prístupu do garáže. Za bariéry v byte, bytovom dome, rodinnom dome a v garáži sa považujú prekážky, v ktorých dôsledku fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je schopná sa premiestňovať, orientovať, dorozumieť a zabezpečiť si sebaobsluhu rovnakým spôsobom ako fyzická osoba bez zdravotného postihnutia, rovnakého veku a pohlavia a za rovnakých podmienok.

41. Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomôcku, na úpravu pomôcky, na zdvíhacie zariadenie, na úpravu osobného motorového vozidla, na úpravu bytu, na úpravu rodinného domu alebo na úpravu garáže, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť pomôckou, úpravou pomôcky,

zdvíhacím zariadením, úpravou osobného motorového vozidla alebo úpravou bytu, rodinného domu alebo garáže.

42. Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

43. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) (Správny poriadok; pozn.) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z. ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

45. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

46. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

47. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

48. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

49. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného zistil, že žalobkyňa dňa 4. apríla 2011 na predpísanom tlačive požiadala o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu rodinného domu (bezbariérovosť kúpeľne). Prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 20. apríla 2011, Číslo: 1D/2011/06237/3 MK, žiadosti nevyhovel z dôvodu, že sa nejednalo o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím; miera funkčnej poruchy bola v zmysle Lekárskeho posudku z 11. apríla 2011 stanovená na 40 %.

Na základe podaného odvolania, odvolací správny orgán opätovne posúdil mieru funkčnej poruchy u žalobkyne so záverom, že táto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50 % podľa Prílohy č. 3, časť V. - Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), bod 2 - Periférne neurogénne poruchy (poškodenie periférnych nervov), C - Periférne neurogénne poruchy dolnej končatiny, písm. a/ - plexus lumbosacralis. Vzhľadom na uvedené rozhodnutím z 21. júla 2011, č. AA/2011/10859-NSVOPPK/Rk, zrušil prvostupňové rozhodnutie z 20. apríla 2011 a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že prvostupňový správny orgán vydá nový posudok, v ktorom komplexne posúdi sociálne dôsledky plynúce z ťažkého zdravotného postihnutia žalobkyne.

Prvostupňový právny orgán vydal dňa 27. októbra 2011 Komplexný posudok, v ktorom nebol navrhnutý peňažný príspevok na úpravu rodinného domu. Tomu zodpovedalo následne vydané rozhodnutie zo 7. novembra 2011, Číslo: 1D/2011/06237/11 MK, ktorým nebol žalobkyni priznaný peňažný príspevok na úpravu rodinného domu (bezbariérovosť) s konštatovaním, že žalobkyňa má obmedzenú pohybovú schopnosť, je však schopná prekonávať bežné a vyššie bariéry v štandardnom bytovom zariadení za pomoci inej osoby.

Na základe podaného odvolania, odvolací správny orgán vydal dňa 3. februára 2012 Komplexný posudok potvrdzujúci už vyššie uvedené závery - žalobkyňa nie je odkázaná na bezbariérovú úpravu kúpeľne, nakoľko pohyblivosť dolných končatín je podľa aktuálne doložených lekárskeho nálezov v norme a pohyblivosť kolien lepšia. Rozhodnutím zo 16. februára 2012, Číslo: AA/2012/01959-

NSVOPPK/Dan, odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie zo 7. novembra 2011 potvrdil.

Na základe podanej žaloby Krajský súd v Trnave rozsudkom z 27. septembra 2012, č. k. 14S/24/2012-33 zrušil rozhodnutie zo 16. februára 2012 a vec vrátil odvolaciemu správne orgánu na ďalšie konanie s tým, že predmetný rozsudok bol potvrdený aj zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudkom z 29. januára 2013, sp. zn. 4Sžso/2/2013.

Po vrátení veci odvolací správny orgán vyhotovil dňa 6. novembra 2013 Komplexný posudok, v ktorom konštatoval s odkazom na lekárske posudky zvýšenie miery funkčnej poruchy 60 % (50 % + 10 %); zároveň konštatoval odkázanosť žalobkyne na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, kúpu pomôcky - druhého mechanického vozíka, kúpu zdvíhacieho zariadenia - stoličkového výtahu, opravu pomôcky - druhého mechanického vozíka a stoličkového výtahu, ak bude opravu žiadať a vybudovanie nájazdovej rampy ku vchodu do rodinného domu s tým, že na úpravu kúpeľne nie je odkázaná, nakoľko je schopná s pomocou pomôcok poskytovaných na základe verejného zdravotného poistenia a druhej osoby vstúpiť do vane, vykonať sprchovanie a vyjsť z vane; tiež nebola odkázaná na odstránenie prahov v rodinnom dome ani na úpravu zárubní, nakoľko je schopná prejsť cez dvere bez použitia mechanického vozíka. Na základe uvedeného, odvolací správny orgán rozhodnutím z 27. novembra 2013, Číslo: US1/SSVODPPK/BEZ/2013/9540/Dan, zrušil prvostupňové rozhodnutie zo 7. novembra 2011 a vec vrátil na ďalšie konanie.

50. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd mal tiež preukázať, že po vrátení veci prvostupňovému správne orgánu, t. j. od januára 2014 až do júna 2016, kedy prvostupňový správny orgán zaslal žalobkyni oznámenie vo veci peňažného príspevku na úpravu rodinného domu v časti úpravy kúpeľne, na základe ktorého mala možnosť predložiť nové lekárske nálezy, sa správne orgány zaoberali otázkou poskytnutia peňažného príspevku na úpravu rodinného domu výlučne v časti vybudovania nájazdovej rampy ku vchodu do rodinného domu (potreba ktorej bola po prvýkrát konštatovaná v Komplexnom posudku zo 6. novembra 2013, Číslo: UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2013/9634, čo však žalobkyňa s poukazom na jej podanú žiadosť zo 4. apríla 2011 ani nežiadala.

51. Na základe žalobkyňou doložených lekárskeho nálezu bol dňa 20. júla 2016 vypracovaný lekárske posudok, podľa ktorého je žalobkyňa fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 % s tým, že na úpravu rodinného domu v časti kúpeľne nie je odkázaná, nakoľko jej pohybová schopnosť je obmedzená, ale je schopná prekonať bežné i vyššie prekážky v byte za pomoci druhej osoby - osobného asistenta. Uvedený záver prevzal prvostupňový správny orgán a rozhodnutím z 26. augusta 2016, Číslo: DS2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2015/29086-0088, nevyhovel žiadosti žalobkyne a peňažný príspevok na úpravu rodinného domu - úpravu kúpeľne jej nepriznal.

Na základe podaného odvolania, žalovaný vydal dňa 19. januára 2017 pod číslom: UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/2100/Chr tu preskúmané rozhodnutie, ktorým odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie z 26. augusta 2016 potvrdil.

52. Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská, preto sa s ním stotožňuje.

53. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Spornou však zostala otázka odkázanosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na úpravu rodinného domu v časti kúpeľne.

54. Cieľ zákona č. 447/2008 Z.z. spočíva v podpore sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za

podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. Postupom a pravidlami plynúcimi z tohto zákona sa predovšetkým kompenzujú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, teda zmiernujú sa sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia formou poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu (zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) s tým, že za sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je nutné v zmysle platnej legislatívy považovať znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

55. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na úpravu rodinného domu, ak sociálne dôsledky jej ťažkého zdravotného postihnutia možno prekonať alebo zmierniť úpravou rodinného domu. V oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu 9) [(zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov; pozn. pod čiarou)] a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu rodinného domu, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu rodinného domu s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Peňažný príspevok možno poskytnúť tiež vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

56. Najvyšší súd uvádza, že peňažný príspevok na úpravu rodinného domu je jednou z foriem kompenzácie, ktorá však môže byť priznaná iba za splnenia zákonom stanovených podmienok, pričom podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku je v zmysle § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. komplexný posudok. Komplexný posudok nevypracúva posudkový lekár, ale sociálny pracovník príslušného úradu na základe lekárskeho posudku, ktorý vypracuje posudkový lekár (§ 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z.) a posudkového záveru vypracovaného sociálnym pracovníkom. Komplexný posudok musí tiež obligatórne obsahovať návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu. Na účely rozhodovania o peňažnom príspevku na úpravu rodinného domu je relevantným dôkazom práve príslušný komplexný posudok, nakoľko fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu rodinného domu s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu, za predpokladu, že je táto podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu rodinného domu. Oba správne orgány pri vydávaní v tomto konaní preskúmaných rozhodnutí vychádzali z Komplexného posudku z 30. novembra 2015, Číslo: UPS/US1/SSVOPKPC1/SOC/2015/7288. V zmysle tohto komplexného posudku žalobkyni z jej ťažkého zdravotného postihnutia vyplývali tieto sociálne dôsledky:

- v oblasti mobility a orientácie bolo konštatované, že

- má zníženú pohybovú schopnosť, chôdza na krátku vzdialenosť s prestávkami na oddych je možná s oporou chodítka, ináč sa premiestňuje na mechanickom vozíku, je orientovaná, nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k prostriedkom verejnej hromadnej dopravy osôb, nastupovať, vystupovať, udržať sa počas jazdy a zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy osôb. Je odkázaná na:

1/ individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom

2/ pomoc inej fyzickej osoby pri preprave a premiestňovaní pri vzdelávacích, občianskych a voľnočasových aktivitách

3/ používanie pomôcky - druhého mechanického vozíka a stoličkového výtahu

4/ opravu pomôcky - druhého mechanického vozíka a stoličkového výtahu, ak bude oprava žiadaná

5/ vybudovanie nájzdovej rampy ku vchodu do rodinného domu

- v oblasti komunikácie
- nemá narušenú schopnosť komunikácie, má umožnený kontakt so spoločenským prostredím a prístupné informácie, nemá v danej oblasti sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia
- v oblasti zvýšených výdavkov
- má zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, ktoré sa nadmerne opotrebovávajú v dôsledku používania technicky náročnej pomôcky; má aj zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Je odkázaná na:
  - 1/ kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia
  - 2/ kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla
- v oblasti sebaobsluhy
- je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

57. Príslušný komplexný posudok tvoriaci podklad pre vydanie oboch správnych rozhodnutí neobsahuje však už v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 37 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. vyjadrenie, či je žalobkyňa ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na úpravu rodinného domu, konkrétne v časti kúpeľne. Komplexný posudok síce obsahuje konštatovane odkázanosti žalobkyne na úpravu rodinného domu - nájzdovej rampy ku vchodu do domu, avšak táto otázka ani nebola predmetom konania, nakoľko v zmysle podanej žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku zo 4. apríla 2011 táto výslovne žiadala o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu rodinného domu (bezbariérovosť kúpeľne). Predmetný komplexný posudok sa čo do odôvodnenia výlučne zaoberal peňažným príspevkom na osobnú asistenciu a peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Uvedené potvrdzuje aj tá skutočnosť, že podklad na vypracovanie komplexného posudku tvoril Lekársky posudok z 23. novembra 2015, v ktorom posudkový lekár v zmysle § 11 ods. 1 písm. c/ a d/ zákona č. 447/2008 Z.z. posudzoval sociálne dôsledky v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a druhy odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím výlučne čo do odkázanosti žalobkyne na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie a odkázanosti na osobnú asistenciu. Rovnako táto skutočnosť vyplýva aj z Posudkového záveru z 27. novembra 2015 ku komplexnému posudku. Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že dňa 20. júla 2016 bol na úrovni prvostupňovej vypracovaný Lekársky posudok (a na ktorý žalovaný poukazoval), podľa ktorého žalobkyňa nie je odkázaná na úpravu rodinného domu - úpravu kúpeľne, nakoľko tento posudok nebol podkladom pre vyhotovenie Komplexného posudku, z ktorého oba správne orgány vychádzali (a z hľadiska chronologického ani byť nemohol).

58. V súvislosti s konštatovaním žalovaného, že medzi požiadavkou žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu rodinného domu (kúpeľne) a požiadavkou o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu je rozpor, keďže ak žalobkyňa je schopná sama vykonávať osobnú hygienu bez pomoci pomôcok a iných osôb, nepotrebuje potom osobnú asistenciu, a ak potrebuje osobnú asistenciu, nepotrebuje peňažný príspevok na úpravu rodinného domu (kúpeľne), keďže s osobnou asistenciou je schopná sa kúpať aj vo vani, najvyšší súd aj s poukazom na krajským súdom konštatované uvádza, že žalobkyňa je schopná za pomoci inej osoby / osôb dostať sa do vane, avšak tento úkon bude určite náročnejší nielen pre samotnú žalobkyňu, ale aj pre osobu asistenta, ktorý pomáha žalobkyňi dostať sa do vane. Táto prekážka je odstrániteľná, ak by mala žalobkyňa sprchovací kút. Žalobkyňa môže svoju hygienu vykonávať s menšími ťažkosťami, ak sa bude môcť pohybovať na invalidnom vozíku v priestoroch kúpeľne a z invalidného vozíka sa presúvať priamo do sprchovacieho kúta, ako keď bude musieť ešte pred kúpeľňou z invalidného vozíka vstávať a za pomoci dvoch osôb (pozri Lekársky nález z 24. mája 2016, Neurologická ambulancia, MUDr. Z.) sa presúvať do kúpeľne a následne za ich pomoci a súčasného využitia zdravotníckych pomôcok sa umiestňovať do vane a vykonávať hygienu. Najvyšší súd ďalej uvádza, že peňažný príspevok na úpravu rodinného domu ako aj peňažný príspevok na osobnú asistenciu sú dva od seba nezávislé kompenzačné príspevky, ktoré sa priznávajú za splnenia pre každý z nich zákonom stanovených osobitných podmienok. Svojou povahou sa teda môžu vzájomne

ovplyvňovať, avšak priznanie jedného automaticky nevyučuje priznanie druhého. Ich súbeh teda nemožno vylúčiť. Môže sa to ale následne odzrkadliť v znížení počtu hodín osobnej asistencie, avšak táto skutočnosť musí byť jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V tejto súvislosti sama žalobkyňa uvádzala, že má iba bariérovú kúpeľňu kam sa vôbec nedostane bez pomoci a z dôvodu bariér k jednotlivým úkonom potrebuje oveľa väčšiu pomoc. Avšak aj vtedy, ak bude mať bezbariérovú kúpeľňu bude potrebovať pomoc asistenta v kúpeľni, ale logicky to nebude taká záťaž pre samotného asistenta a asistenta jej bude môcť robiť aj jedna osoba, ktorá bude môcť vyvíjať menšie úsilie k tomu, aby žalobkyňu dostal pod sprchu.

59. V kontexte s účelom zákona č. 447/2008 Z.z. spočívajúcom v úprave právnych vzťahov pri kompenzácii sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia tak, aby sa vytvorili pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím porovnateľné príležitosti v každodennom živote a eliminovali sa bariéry, s ktorými sa stretávajú v oblastiach vymedzených v zákone s cieľom ochrániť túto skupinu fyzických osôb pred sociálnym vylúčením pri zachovaní ich ľudskej dôstojnosti, pri vydávaní rozhodnutí zo strany správnych orgánov musí byť rešpektovaná aj ľudská dôstojnosť tejto skupiny fyzických osôb, ktorá v sebe zahŕňa aj vytváranie podmienok pre kvalitný život. Povinnosťou orgánov verejnej správy pôsobiacich na úseku zdravotníctva a sociálnej politiky je pri rozhodovaní o nárokoch fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím postupovať citlivo, aby sa tieto osoby čo najlepšie začlenili do bežného spoločenského života, teda aby sa podporilo ich sociálne začlenenie, aktivizovali sa, podporila ich nezávislosť a vytvárať im podmienky, ktoré aspoň čiastočne zmiernujú rozdiely, ktoré majú z titulu svojho zdravotného postihnutia v každodennom živote.

60. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keďže tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

61. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobkyňa bola v kasačnom konaní plne úspešná.

62. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.